

اللهم صل على محمد(ص) و آل محمد(ص)

اساسنامه بازنگری شده (نوبت سوم) قطب‌های علمی علوم پزشکی کشور

مقدمه:

در راستای اجرای برنامه سوم، چهارم و پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور مبنی بر پیش‌بینی و تقویت قطب‌های علمی در گروه‌های مستعد و واجد شرایط (بخش آموزش عالی) و توزیع اعتبارات مربوط در ردیف‌های متمرکز وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، این اساسنامه به اجرا گذاشته می‌شود. در این اساسنامه به منظور اختصار، به جای عبارت "وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی"، از واژه "وزارت" و به جای عبارت "قطب علمی در زمینه علوم پزشکی"، از واژه "قطب علمی" و به جای عبارت "شورای عالی قطب‌های علوم پزشکی کشور"، از واژه "شورای عالی" استفاده می‌گردد.

ماده ۱ - تعریف قطب علمی:

قطب علمی، مجموعه‌ای حقیقی یا مجازی از برجسته‌ترین اعضای هیئت علمی و همکاران **غیر هیأت علمی** با امکانات و توانایی‌های برجسته و متمایز و توان علمی بالا در یک زمینه علمی - تخصصی در علوم پزشکی و رشته‌های وابسته است که به فعالیت در عرصه آموزش، پژوهش و نیز ارائه خدمات بهداشتی- درمانی **در زمینه تخصصی ذریبط** مشغول است. مهم‌ترین ویژگی قطب علمی، تولید علم و نوآوری، **ارتباط با صنعت و تولید ثروت** و دستیابی به کیفیت برتر (**مرجعیت**) علمی و آموزشی در سطح ملی، منطقه‌ای یا بین‌المللی و پاسخگویی به نیازهای اساسی کشور **و منطقه، در ارتباط با علوم پزشکی و در راستای تحقق اهداف سند چشم‌انداز بیست ساله و نقشه جامع علمی کشور** خواهد بود.

ماده ۲- ویژگی‌های برجسته قطب‌های علمی:

قطب علمی دارای ویژگی‌های علمی برجسته زیر است:

- ۱-۲ ارتقاء آموزش، تربیت نیروی انسانی متبحر و پژوهشگر، و ظرفیت‌سازی از طریق:
 - (الف) جلب همکاری نخبگان ایرانی مقیم داخل و خارج از کشور؛
 - (ب) طراحی دوره‌های میان رشته‌ای جدید و مورد نیاز کشور و بازنگری در برنامه‌های درسی و آموزشی برای پیشنهاد به مراجع ذریبط؛
 - (ج) پرورش دانشجویان و دانش پژوهان نخبه در دوره‌های **تحصیلات تکمیلی** (دکتری و پسا دکتری)

- ۲-۲ دستیابی به آخرین یافته‌های علمی و افزایش مشارکت در گسترش مرزهای دانش علوم پزشکی و/اعتلای موقعیت علمی کشور **در منطقه و سطح بین الملل**، از طریق:
 - (الف) تولید مقاله علمی در مرزهای دانش و انتشار آنها؛
 - (ب) بررسی و پایش تحولات علمی در حوزه تخصصی ذریبط؛
 - (ج) بسط روشهای **مناسب یادگیری، یاددهی**، تحقیق و توسعه نرم افزارهای تخصصی در زمینه **رشته تخصصی ذریبط**؛

اللهم صل على محمد(ص) و آل محمد(ص)

۲-۳- مشارکت در توسعه همکاری‌های علمی بین‌المللی از طریق:

- الف) شرکت در کنفرانس‌ها، کارگاه‌های آموزشی و نیز دوره‌های تخصصی ذریبط، **در عرصه بین الملل؛**
- ب) برگزاری کنفرانس‌های معتبر بین‌المللی، کارگاه‌های آموزشی و دوره‌های تخصصی ذریبط، با همکاری اساتید و محققان برجسته مقیم داخل و خارج از کشور؛
- ج) مشارکت در اجرای پروژه‌های تحقیقاتی مشترک و پیریزی تحقیقات پیشرفته با همکاری مراکز علمی خارج از کشور؛
- د) همکاری در برگزاری دوره‌های **تحصیلات تکمیلی در رشته تخصصی و فوق تخصصی ذریبط**، برای دانشجویان خارجی؛
- ه) فرایند تنظیم قراردادهای بین المللی، عبارت است از: تنظیم مبادله نامه‌های همکاری با مراکز خارجی همراه با فعالیت همسو؛**

۲-۴- ایفاء نقش مدیریت راهبردی، در نظام سلامت کشور؛

۲-۵- ارتباط مؤثر و هدفمند با سیاست‌گذاری‌های کلان کشور در زمینه علوم پزشکی، از طریق:

- الف) شناسایی و تدوین نیازهای **آموزشی-تحقیقاتی** در حوزه ذریبط.
- ب) فعالیت در زمینه توسعه فناوری در عرصه تخصص ذریبط.
- ج) اجرای طرح‌های **آموزشی-پژوهشی** برای تولید دانش فنی و حل معضلات اساسی کشور **در عرصه علوم پزشکی.**
- د) مشارکت در تدوین استانداردها و راهنماهای بالینی (گایدلاین‌ها)، با هماهنگی شورای سیاستگذاری هیأت ممتحنه و ارزیابی رشته تخصصی؛**

۲-۶- **برقراری استقلال فرایند امور مالی و عملکردی قطبهای علمی؛**

ماده ۳- ترکیب اعضای شورایعالی :

شورایعالی از اعضای زیر تشکیل می شود:

- ۱-۳- وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به عنوان ریاست شورا؛
- ۲-۳- معاون آموزشی وزارت به عنوان دبیر شورا؛
- ۳-۳- معاون تحقیقات و فناوری وزارت؛
- ۴-۳- معاون توسعه مدیریت و منابع وزارت؛
- ۵-۳- رئیس مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی وزارت؛
- ۶-۳- مسئول دبیرخانه شورایعالی قطب های علمی علوم پزشکی وزارت؛
- ۷-۳- مدیر کل آموزش عالی معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی ریاست جمهوری؛
- ۸-۳- نماینده تام‌الاختیار معاون تحقیقات و فناوری نهاد ریاست جمهوری؛
- ۹-۳- ده تن از **رؤسای قطب‌های علمی** به پیشنهاد معاون آموزشی وزارت و حکم وزیر به مدت سه سال؛
- تبصره ۱-** در صورت عدم حضور مقام عالی وزارت در جلسه شورایعالی، کلیه تصمیمات گرفته شده در حضور دبیر شورا، جنبه قانونی داشته و لازم الاجرا خواهد بود؛

اللهم صل على محمد(ص) و آل محمد(ص)

تبصره ۲- روسای قطب های علمی عضو شورایعالی (موضوع بند ۳-۸)، باید دارای درجه دانشیاری و بالاتر، صاحب تالیفات و فعالیت های **برجسته آموزشی** - تحقیقاتی باشند؛

تبصره ۳- انتخاب مجدد اعضای شورایعالی، موضوع بند ۳-۸ برای دوره بعدی، بلامانع می باشد.

تبصره ۴- دبیرخانه شورا در مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی وزارت قرار داشته و مجری مصوبات و هماهنگ کننده امور مربوط به شورایعالی می باشد.

ماده ۴- اختیارات شورایعالی :

- ۱-۴- سیاست گذاری و تصمیم گیری در زمینه ایجاد قطب علمی و نیز انحلال قطب علمی غیرفعال (یعنی: قطبی که در راستای حرکت به سوی اهداف مندرج در اساسنامه قطب ها، فعالیت برجسته ای از خود بروز نمی دهد)؛
- ۲-۴- بررسی و تأیید صلاحیت مراکز علمی متقاضی جهت کسب عنوان قطب علمی.
- ۳-۴- تعیین ضوابط شناسایی، حمایت و ارزشیابی قطب های علمی؛

تبصره ۱- مصوبات شورایعالی، با تأیید دبیر شورا (در غیاب رئیس شورا) جنبه قانونی داشته و لازم الاجرا خواهد بود.

تبصره ۲- شورایعالی برای بررسی های کارشناسی امور مرجوع، کمیته ها و کمیسیون های تخصصی مشورتی را حسب نیاز، تشکیل خواهد داد. نحوه تشکیل، ترکیب اعضاء و شرح وظایف این کمیته ها به تصویب شورایعالی خواهد رسید.

تبصره ۳- شورایعالی می تواند در چهارچوب مقررات و سیاست های وزارت، حسب مورد، اختیارات دیگری را برای فعالیت قطب های علمی تعیین و ابلاغ نماید.

تبصره ۴- شورایعالی، شاخص ها و امتیازات مورد نظر را (با وزن دهی مناسب) برای رتبه بندی پروپوزال های ارائه شده از سوی مراکز علمی متقاضی کسب عنوان قطب علمی، اعلام نموده، و قبول یا رد پروپوزال ها بر اساس آن شاخص ها صورت خواهد پذیرفت.

تبصره ۵- شورایعالی، موظف است همه ساله با تشکیل کارگروهی تخصصی، به ارزشیابی فعالیت های قطب های مصوب پرداخته و بر وضعیت پیشرفت برنامه های آن ها بر اساس زمان بندی پیشنهادی نظارت داشته باشد. قطب های موجود نیز بر اساس برنامه راهبردی مصوب خود مورد ارزیابی قرار خواهند گرفت. **(شاخص های ارزشیابی قطب های علمی، شایسته است با مشارکت کلیه قطب های علمی، تدوین و هر ۳ سال یک بار، مورد بازبینی قرار گیرد.)**

اللهم صل على محمد(ص) و آل محمد(ص)

تبصره ۶- شورایعالی، موظف است در فرایندی چند ساله با اتکا به بررسی تطبیقی و تحلیل نتایج حاصل از ارزشیابی‌های زمان بندی شده، آستانه‌هایی را برای حد پایین، متوسط و عالی، برای فعالیت‌ها مشخص نموده و بر اساس آن‌ها جهت ادامه فعالیت قطب‌های علمی تصمیم‌گیری کند.

تبصره ۷- شورایعالی، می‌تواند با بررسی‌های میدانی وبا توجه به برنامه‌های توسعه درازمدت کشور، عناوین علمی مورد نیاز کشور برای تشکیل قطب‌ها را پیشنهاد و فراخوان نماید.

ماده ۵- نحوه پیشنهاد ایجاد قطب علمی:

حداقل، ۵ نفر از اعضای هیأت علمی فعال در یک زمینه علمی-تخصصی با سوابق علمی برجسته می‌توانند به عنوان هسته مرکزی قطب علمی و ارائه ی پیشنهاد موضوعی برای فعالیت خود، متقاضی تشکیل قطب علمی به مدت ۳ سال با شرایط زیر شوند:

۱. ارائه دلایل قابل قبول مبنی بر این که موضوع فعالیت تخصصی، از جمله نیازهای اساسی کشور **در عرصه علوم پزشکی** و در راستای تشکیل اهداف قطب‌های علمی بوده و موسسات علمی موجود در کشور، توانایی و یا تمایل به انجام آن **فعالیت** را ندارند؛

۲. ارائه ی پروپوزال جامع با ذکر زمان بندی و هزینه مشخص **فعالیتی-ریالی**؛

۳. برخورداری از امکانات سخت‌افزاری و نرم‌افزاری و اطلاع‌رسانی لازم، اعم از نیروی انسانی متخصص، تجهیزات تحقیقاتی و آزمایشگاهی، کتابخانه و سایر امکانات نرم‌افزاری برای اجرای فعالیت پیشنهادی.

تبصره ۱- عضو هیأت علمی فعال به فردی اطلاق می شود که جمع امتیازات حاصل از عملکرد علمی او در ۵ سال منتهی به سال بررسی موضوع ارائه شده، از حد نصابی که **توسط شورایعالی** تعیین می شود، کمتر نباشد.

تبصره ۲- هر عضو هیأت علمی فعال شاغل در قطب علمی، می‌تواند صرفاً عضو هسته مرکزی همان قطب علمی باشد.

تبصره ۳- عضویت اعضای هیأت علمی چندین دانشگاه در هسته مرکزی قطب علمی، و گردآوری امکانات سخت‌افزاری و نرم‌افزاری از بیش از یک دانشگاه یا مرکز تحقیقاتی، و مدیریت توانایی‌های علمی در سطح ملی از امتیازات هر قطب علمی به شمار می رود.

تبصره ۴- پس از شروع فعالیت قطب علمی، اعضای هسته اولیه می‌توانند افراد دیگری را به عنوان عضو بپذیرند و یا برای اجرای برنامه‌های قطب علمی به همکاری دعوت نمایند. در هر حال، تصمیم‌گیری در کلیه امور قطب در چهارچوب برنامه مصوب، بر عهده اعضای هسته مرکزی خواهد بود.

اللهم صل على محمد(ص) و آل محمد(ص)

ماده ۶- نحوه اعطای عنوان قطب علمی:

اعطای عنوان قطب علمی به گروه های متقاضی واجد شرایط ماده ۵ اساس نامه، بر اساس نتایج حاصل از بررسی توان علمی موسسه متقاضی، امتیازات علمی اعضای هسته اولیه و ارزیابی برنامه پیشنهادی موسسه متقاضی، توسط شورایی عالی صورت می گیرد. در راستای اجرای این فرایند، درخواست مؤسسه برای ایجاد قطب علمی در یک زمینه علمی- تخصصی همراه با نتایج به دست آمده از بررسی های انجام شده در دبیرخانه و کمیسیون های تخصصی، در شورایی عالی مطرح و پس از تأیید، مجوز موافقت اصولی ایجاد قطب علمی توسط گروه متقاضی برای مدت ۳ سال با حکم رئیس شورا (و در غیاب رئیس، با حکم دبیر شورا) صادر می گردد. در پایان هر سال از شروع فعالیت قطب علمی، عملکرد آن قطب مورد ارزشیابی قرار گرفته و ادامه فعالیت آن منوط به بررسی نتیجه ارزشیابی و تصمیم گیری در شورای عالی خواهد بود.

تبصره - رئیس قطب علمی، با تأیید بیش از پنجاه درصد از اعضای هیأت علمی قطب علمی ذیربط، انتخاب و حکم ریاست قطب علمی، توسط دبیر شورا (با مدت اعتبار ۳ سال) صادر خواهد گردید.

ماده ۷- منابع مالی قطب های علمی:

برای حمایت مالی از قطب های علمی کشور، اعتباراتی بر اساس هزینه های محاسبه شده و بودجه مصوب مجلس شورای اسلامی تحت عنوان تحقق قطب های علمی کشور از محل ردیف ۸-۱۲۹۰۰۰- برنامه ۱۰۵۲۲ تحت عنوان: کمک به توسعه قطب های علمی وردیف ۳۰۱۴۶۰۲۹، تحت عنوان: کمک به تأمین تجهیزات و ماشین آلات آموزشی و کمک آموزشی قطب های علمی پزشکی کشور، به آنها اختصاص می یابد و قطب های علمی موظفند مبالغ مذکور را در راستای اجرای برنامه های مصوب و منطبق با سیاست های ابلاغی از سوی وزارت هزینه نمایند. علاوه بر این، اخذ کمک های مالی از سوی سایر مؤسسات و نیز درآمدهای حاصل از فعالیت ها و خدمات علمی قطب جزو منابع مالی قطب های علمی محسوب می شود.

تبصره - نحوه هزینه کرد بودجه قطب علمی، تحت نظر ریاست قطب علمی ذیربط خواهد بود.

ماده ۸- این اساس نامه مشتمل بر یک مقدمه، ۸ ماده و ۱۷ تبصره پس از کسب نظرات اعضای شورایی عالی، در تاریخ ۱۳۹۰/۱۰/۲۷ به تأیید اعضای شورایی عالی و تصویب مقام عالی وزارت رسید و جایگزین اساسنامه قبلی (مصوب ۱۳۸۹/۴/۱) گردید و از تاریخ ابلاغ، قابل اجرا می باشد.

اللهم صل على محمد(ص) و آل محمد(ص)